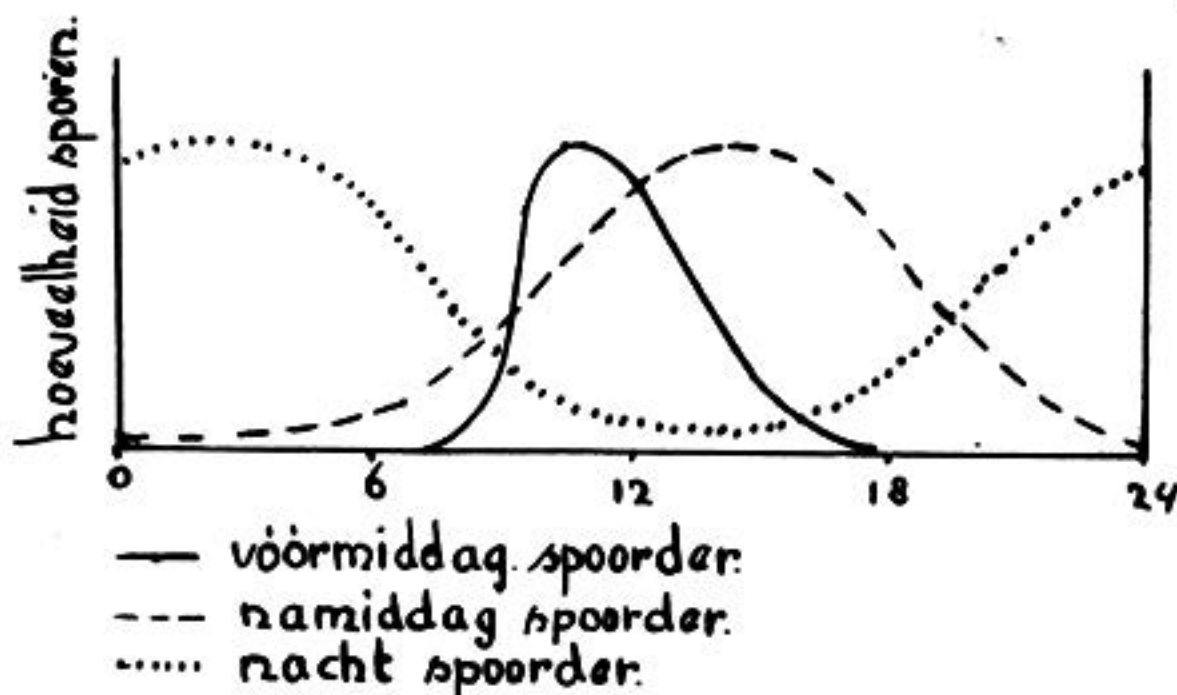

BOEKBESPREKING

Über den Giftstoff der Frühjahrsorchel *Gyromitra* (*Helvella*) *esculenta* Fr.

Dissertation von S. Franke unter Leitung von U. Freimuth und P. H. List. Technische Universität Dresden 1965.

Over de gevaarlijkheid van de in dit proefschrift behandelde paddestoel lopen de meningen nogal uiteen. In het algemeen wordt aangeraden om de paddestoelen voor de consumptie te koken, waardoor het giftige bestanddeel, door vele auteurs Helvellazuur genoemd, zou worden vernietigd. In het boek "Pilze" van Dr. Ostwald Bianco en M. Th. Jung, München 1955, wordt *Gyromitra esculenta* echter beschouwd als dodelijk giftig. Behalve Helvellazuur noemen de auteurs ook de bestanddelen van de Groene Knolamaniet als mogelijk aanwezige giften.

Het is de verdienste van S. Franke geweest om enig licht gebracht te hebben in deze onzekere kwestie. De auteur kwam na zijn omvangrijk onderzoek tot de volgende conclusies:

- Het mythische Helvellazuur bestaat niet en de brutoformule voor de giftstof van *G. esculenta*, die door oudere auteurs was opgesteld, moet als onjuist worden beschouwd.
- De giftige stof in *G. esc.* is een naar muizenurine ruikende, stikstofhoudende verbinding met uitgesproken hydrofiele en lyofiele eigenschappen en een grote oppervlakteactiviteit. Zij wordt door heet water en alkaliën gesplitst, waarbij ethyleenoxide α, α' -dicarbonzuur wordt afgescheiden.
- De giftige stof moet worden beschouwd als een derivaat van ethyleenoxide α, α' -dicarbonzuurimide met de volgende hypothetische structuurformule

